

MARIBORSKI DELAVEC

Neodvisen političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 4.50 mesečno, četrtletno K 13.50, polletno K 27.—, celoletno K 54.— Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 4.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 20 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

V obljubljeni deželo.

Vzor države je našim Nemcem in renegatom Nemška Avstrija kot posestrima Velike Nemčije. Tja jih vabi srce. Mi jim nočemo kratiti tega njihovega hrepenenja. Vrata iz naše države so tem ljudem na stečaj odprta. Druga stvar je pa, da hočejo ti ljudje zapeljati tudi Slovence, da bi izdali svojo domovino ter šli v naročje Nemške Avstrije. Tega naši Nemci ne žele morda iz same ljubezni do našega ljudstva, marveč edino vsled tega, ker potrebujejo naše ljudi kot hlapce in našo zemljo kot dobaviteljico za njihove prazne želodce. Žal, moramo pa priznati, da so pri nas še vedno ljudje, ki verjamejo tem zapeljivim besedam ter celo delajo in agitirajo za to, da bi se del naše slovenske Štajerske priklopil Nemški Avstriji. Pri tem seveda ne pomislijo, da drve v prepad, iz katerega ni več rešitve.

Nemška Avstrija je danes poražena, strta. V zgodovini nimamo primera, da bi bila kakšna država tako premagana, tako ponižana kakor sta bili premagani in ponižani ravno Nemčija in Nemška Avstrija. Iz tega pa sledi težke posledice.

Vojna, ki je dolga leta pila kri vseh svetovnih narodov, se je vojevala predvsem v ta namen, da se uniči nemški imperializem in militarizem. Nemški narod se je čutil na vrhuncu svoje moči in kot tak je hotel zagospodovati celemu svetu. Leta in leta se je pripravljaj na ta svoj pohod. Vsaka misel, vsak

gibljej je bil posvečen edini misli, edini želji — želji po svetovnem gospodarstvu. Toda Nemci so delali račun brez krčmarja. Vsi narodi so nastopili proti gospodarstvu željnemu nemškemu narodu ter ga strli, ponižali.

In kakšna je usoda premaganca? Ni nam treba tega razlagati, vsaj vidimo in čitamo sleherni dan, kako žalostne so razmere, ki so zavlada v Nemčiji in Nemški Avstriji. Obe državi sta industrijski. Mnogo tovarn, mnogo delavcev — kruha pa ne.

Posledica pomanjkanja kruha in dela je nezadovoljnost, ki je vsepovsod po Nemčiji in Nemški Avstriji zavlada. Vodilni krogi skušajo zavezati to nezadovoljnost, ki narašča od dne do dne in ki se polašča vseh slojev. S ničvrednim papirnatim denarjem hočejo zamašiti prazne želodce. Poskušajo z različnimi reformami, delajo kompromise. Najbolj sovražne stranke se vežejo, toda ljudstvo godrnja, se upira, ker nima kruha. Brezposelnost, delomrznost in lakota gonijo ljudi na cesto. Brat nastopa proti bratu, sodrug proti sodruga. Svetovna vojna je uničila pojem ljubezni do bližnjega.

Vladajoči krogi si ne znajo pomagati. In kakor poročajo nemški listi, se pripravljajo, da posnemajo grofa Karolyja ter izročijo vlado komunistom oziroma boljševikom. »Grazer Tagblatt« pravi: »Danes po polomu, v mrzličnem pričakovanju ponižajočih mirovnih pogojev, priporočajo vodilni možje kot poslednje pomožno sredstvo

priklopitev komunizmu. Kako globoko je naš narod moralčno padel!«

V Nemčiji so na cesti zavlada špartakovci, v nemško obleko oblečeni boljševiki. Posamezne nemške države se oficijelno pripravljajo, da se pridružijo ruskim boljševikom. In tudi v Nemški Avstriji se vidijo prvi pojavi boljševizma, ki bo spričo neznosnih prehranjevalnih razmer kakor hudournik poplavlil vso deželo. In kaj to pomeni, nam ni treba razlagati. Jasne dokaze imamo na Ruskem in Ogrskem.

In vendar se najdejo pri nas v Jugoslaviji ljudje, ki se navdušujejo za Nemško Avstrijo, ki torej hrepene v objem boljševizma. Naša država je poljedelska. To se pravi: poljedelec, ki dela, ima tudi jesti. Toda naša država pridela tudi toliko, da more prerediti druge sloje, ki se ne pečajo s poljedelstvom. Pri nas ni pogojev, da bi se razširil boljševizem.

In čudimo se onim ljudem, ki žele priti v državo, kjer vlada počestna drhal, kjer ni varno ne življenje, ne lastnina. Sami Nemci priznavajo v najzagrizenejšemu časopisu »Grazer Tagblattu«, da je Nemška Avstrija spričo grozečega boljševizma na robu prepada.

Kateri Slovenec bo šel torej pod okrilje Nemške Avstrije, iz katere bi se radi preselili Nemci sami, ker trepečejo za svojo življenje, za svojo lastnino? Zaslupljenci. Pametnemu Slovencu pa ne bo prišlo niti na um, da bi se zaželel onstran naše meje, ker vlada pri nas v Jugoslaviji vzoren red, ki so si ga ustvarili zavedni državljani sami.

Amen.

(Konec.)

Krepko jo reže Janezov Janez, s puško na rami, proti nebeškemu vratom in žvižga svojo staro pesmico: Fantje, fantje, le korajžo!

Strma in ozka je bila ta pot, a Janez je bil vaju še hujših.

Vedno bolj se je bližal obljubljenemu cilju in že je razločil v daljavi dva veličastna mladeniča, oborožena od vrha do tal, s svitlim mečem v rokah.

»To bo gotovo prednja straža«, si je mislil Janez, pritisnil puško k sebi ter oprezno stopal dalje, prisluškojoč, kdaj zadoni povelje: stoj!

Polagoma jo primaha prav k njima in ker nista kazala sovražnosti ter bojaželjnosti, ga mine opreznost, krepko udari s petami in ju strumno pozdravi, rekoč: »Pokorno javljam, angela nebeška, da sem Janezov Janez, sin slovenske matere, mučenice, vseh mučenic! V borbi za resnico in pravico sem padel in prišel, da uživam obljubljeni plačilo.«

»Amen!« sta mu mračno odzdravila nebeška stražarja ter mu z meči pokazala dalje.

»Amen«, si je mislil Janez ter vstopil v krasen, čudotvorno se blesketajoč hodnik,

kateri je vodil v razsežno predsobo ali čakalnico. Tu se je trlo vse polno ljudi in se gnetlo od okna do okna, za katerimi so sedeli častitljivi svetniki, ki so, kakor se je Janezu dozdevalo, brčkone izdajali nakaznice za nebeško kraljestvo.

Hotel je natančno zvedeti, kaj pravzaprav vse čaka in se drenja okrog sivolasih starčkov, stopal je od gruče do gruče, povpraševal tu in tam, a nihče ga ni razumel, nihče mu ni dal odgovora! Tu je videl gručo Rusov, tam kopico otožnih Srbov, pri tem oknu so se kratkočasili Angleži, pri drugim Francosi, pri tretjem Italijani — z eno besedo, vse narodnosti je videl, le svojih ljudi, svoje armade ni mogel izslediti.

»Hm, mar so nas res tudi tukaj prezrli?« je godrnjal Janez. »V pratiki sicer res nimamo svetnika, a tu v nebesih je pa menda ja kateri! Ali da bi vsaj nemščino čul, a tudi te ni in jo ni, dasiravno obvladuje menda cel svet. To pa nikakor ni prav!«

Dolgo časa je razmišljal in godrnjal Janezov Janez, naposled pa jo mahne proti oknu, kjer so stali Srbi okrog svojega svetnika.

»Nisem sicer vreden, da se zatekam k temu svetniku, a na tem svetu mora biti vse pozabljeno«, si je mislil Janez ter prav milo potožil častitljivemu svetniku, da ne more

izslediti nobenega Slovenca, s katerim bi se domače razgovoril.

Prijazni starček se mu ljubko nasmeje, potrka na zlato ploščo in kot bi trenil se prikaže suhljat menih — frančiškan.

»No«, si je mislil Janez, »ta ima obraz slovenske matere, s tem se mogoče pogovoriva?!«

V strogem pozoru mu odbije vojaški pozdrav ter reče: »Častitljivi oče! Končal sem pozemeljsko borbo za resnico in pravico ter prihajam po obljubljeni plačilo. Stopil bi rad pred sv. Petra, da mi odpre raj veselja in sreče, a ne najdem poti do njega, amen!«

Dobrotljivi menih potrka Janeza po rami in pravi: »Ljubi brat! Slovenec si kakor jaz. Tudi jaz sem slovenske matere, sin, zato čutim s Teboj, a pomagati Ti ne morem! Brez izkaznice namreč ne prideš v nebeško kraljestvo, a te pa dobiti ne moreš, ker se tudi tu slovenskih nakazil ne izdaja. Potrpeti moraš, da pride Tvoj rod in Tvoj jezik na zemlji do veljave, potem se ga bo vpoštevalo tudi tu v hiši radosti in veselja.«

»Častiti oče! Mojemu rodu se bliža rešitev in slovenski jezik pride do veljave, a do tega časa teče življenje na zemlji in mislim, da tudi tu, po starem tiru. Zato Vas prosim, bi li kot suženj germanstva ne mogel

Korupcija na Hrvaškem.

Celjska »Nova doba« je priobčila zelo značilen članek, kako delajo na Hrvaškem gotovi krogi pri izvozu živil. Navaja par slučajev, toda taki slučajji se dogajajo dan za dnevom. In ravno nas v Mariboru, kamor prihaja dan za dnevom mnogo teh hrvaških verižnikov, bodo ti podatki zanimali.

Naše slovensko časopisje, osebito ljubljansko, se je zadnje mesece nešteto krat bridko pritoževalo nad postopanjem naših bratov v Hrvatski, ki so — mi smo še vedno prepričani, da je delal to večinoma židovski del hrvaškega prebivalstva! — nam Slovencem zapirali vrata svojih bogatih zakladnic na živilih, v velikih množinah pa ista izvažali in vtihotapljali v Nemško Avstrijo, Madžarsko in celo v Italijo, samo zato, ker so se jim tam plačevale naravnost nečuvvene svote za uvažana živila. Pohlep po mamoni — to je danes karakteristika, katera označuje velik del naših bratov onstran Sotle.

Zadnje čase pa se godijo tam stvari, ki niso več samo izliv pohlepa po obogatitvi, ampak ki kažejo globoko žalostno črto na značaju poedincev tega naroda, ki jih je pa žal na sfotino. In če vidimo, da uganjajo to ne le razni židi, ampak tudi pristni sini hrvaškega naroda od uradnika pa gori do članov vlade, potem je naša dolžnost javno nastopiti z vso odločnostjo proti tem razmeram in dogodkom, ki značijo popolno korupcijo v velikem delu hrvaškega naroda.

Edinstvena država smo, meje so padle. Toda hrvaška vlada je držala sotelsko mejo do trenutka, ko je bila proglašena svobodna trgovina. Gospodarski urad v Celju je imel že davno od beogradske vlade dovoljenje za izvoz prešičev iz Hrvatske v celjski okraj, kjer smo v svrhu aprovizacije nujno rabili. Hrvaška vlada se je postavila nad centralno vlado in ni dovolila prevoza, ampak je zadrževala zadevo tako dolgo, da je prišla svobodna trgovina.

Takih slučajev poznamo več. Naši bratje onstran Sotle bi nas bili magari mirno pustili poginuti gladi, samo da bi bilo zadoščeno njihovi državopravni, avtonomistični trmi.

Pred menoj leži račun nekega gospodarskega urada na Štajerskem, ki je nakupil v Slavoniji večje množine žita in je blago pustil prepeljati od tam. In v tem računu čitamo:

skladiščnik v Putincih dobil	K 20.—
post. načel. „ „ „ „	200.—
žel. uradnik „ „ „ „	200.—
post. načel. v Kukojevcih „ „	500.—
skladiščnik v „ „ „ „	40.—
vlakovodja „ „ „ „	200.—
uradnik „ „ „ „	100.—
post. načel. v Martincih „ „	150.—
skladiščnik v „ „ „ „	20.—

dobiti nemške izkaznice kakor se mi je to godilo na zemlji?«

»Ah, predragi sin, Nemci imajo pa svojega Boga in svoja nebesa! Tam nekje v deveti deželi so, a izkaznice pa izdajajo že na onem svetu. Res si se boril v njih vrstah, a dvomim, da bi Ti dali izkaznico za nebeško kraljestvo! Toda, zdaj je itak že prekasno! Nazaj ne moreš več, amen!«

Po teh malo tolažilnih besedah svetnik zgine in Janezov Janez ostane v negotovosti in upanju. Teško ga je zadelo to neugodno pojasnilo in ni se ga bil voljan držati. Poskusi toraj z zvijačo.

»Samo da bi prišel do nebeških vrat, oziroma do sv. Petra! Z njim bi se že pogovoril!« si je mislil Janez in jo ubral za nekim Srbom, ki je poln veselja vihtel izkaznico v rokah.

Po skritih in zavutih hodnikih jo konečno vendar priseka do veličastnih, zlatih stopnic, obdanih z lesketajočimi se stebri.

Janez osupne pred nenavadno krasoto, vendar jo ureže po stopnjicah in naenkrat je stal pred nebeškim vhodom, katerega je čuval sv. Peter.

»Amen!« je zagodrnjal Janez, »kar bo, pa bo!« Že pred hujšimi gospodi sem stal!«

Krepko stopi pred sv. Petra, ga vojaško pozdravi in pravi: »Gospod vratar nebeškega kraljestva! Pokornjo javljam, da sem Janezov

vlakovodja Arnold za dovoz in odvoz dobil K 400.—
uradnik v Mitrovici dobil „ 200.—
post. načelnik v Mitrovici dobil „ 150.—
štedionici za školsku mladež „ 200.—
vlakovodja za Martince „ 100.—

Z začudenjem sem vprašal pristojno mesto, zakaj vse to. Odgovor je bil: moralo se je dati, ker sicer ni bilo na razpolago ne strojev, ne olja, ne drugih priprav za nadaljni prevoz; ko pa še je pokazal denar, je takoj bilo vse na razpolago. — Pa na vsaki postaji? — Na vsaki postaji. — In čemu je dobila štedionica za školsku mladež 200 K? — Tam smo imeli vložen svoj denar. Načelnik nam ga ni hotel drugače izročiti nego da smo na tak način »mazali«.

Takoj si torej pustijo na Hrvaškem plačevati izpolnjevanje svoje narodne in državljanske, predvsem pa uradne dolžnosti. In posledica za nas? Že zgorajšnji mali račun kaže, da se je dotična pošiljatev žita podražila za več tisoč kron, da se je s tem zvišala samoobsebi umevno tudi cena moki iz tega žita.

Se en slučaj: Zadruga Zveza v Celju je kupila v Slavoniji krompir. Blago je naloženo in se vozi. V neki postaji zastane in stoji že 5 dni. Na telefonično vprašanje, zakaj blago stoji in ne gre dalje, se glasi odgovor: treba je »mazati«. — Koliko pa hočete imeti? — To morate vi sami dočuti.

In zopet je šlo par tisoč kron, da se je gospodu uradniku v X. »namazalo«. — in blago je šlo srečno naprej. Do katere postaje, bog ve, in bogve, kolikokrat je trebalo še »mazati«, da je prišlo blago na mesto.

Tretji slučaj: Vlak z več stotinami potnikov stoji v postaji M. na Hrvaškem. Stoji eno, dve uri — in nihče ne ve zakaj. Postajenačelnik pa stoji ob strani z nekim Židom in se pogaja z njim za 2 vagona, katera bi rad imel Žid na razpolago. Zediniti pa se ne moreta glede »mazanja«. Žid premalo ponuja. In tako je vlak stal tri ure na postaji in se za toliko zakasnil, ker je gospod načelnik moral voditi diplomatska pogajanja glede »mazanja«.

Političen pregled.

Naše vprašanje na mirovni konferenci. LDU. Lyon, 5. aprila. (Brezžično). O jugoslovanskem vprašanju se je obravnavalo v odsotnosti Orlanda. Zmisel razpravljanja je nekako tak, da se bo glede Reke odločevalo po istem načelu, po katerem se je odločevalo glede pripadnosti Gdanskega, ker je v obeh primerih večina mestnega prebivalstva drugačna kakor zaledje. Kakor so svojedobno prisodili Gdansko Poljski, a je končna padla

Janez in poklican iz onega sveta, da uživam večno srečo in radost. Prosim Vas toraj, da mi izposlujete raport ter me pripustite k večnemu sodniku!«

»Oj siromak! Slovenec si! Tvoj jezik te razodeva! In tebe naj pustim dalje? Kje imaš izkaznico?«

»Da! Slovenec sem! Suženj in hlapec, ki pozna Boga in cesarja! Izkaznice nimam, ker jih tudi pri vas ne izdajate v našem jeziku!«

»Lepo je od tebe, ljubi Janez, da si tako odkritosrčen. Čislam tebe in tvoj rod, a pred večnega sodnika te ne morem pustiti! Pomisli Janez! Vzdignil si meč proti rodnim, slovenskim bratom ter jih moril in križal brez usmiljenja in sočutja! Velika je pregreha, ki ti brani v raj miru in sprave!«

»Suženj je suženj in povelje je povelje! Castiti vratar! V strahu za nebeško kraljestvo nisem mogel drugače!«

»Glej, dragi sinko! In opustil si dobra dela, zanemarjal dela usmiljenja in ljubezni! To je greh, ki brani v raj miru in sprave!«

»Povelje je povelje, o sv. Peter! In naj si umira oče ali brat, naj si merim na rodno mater ali njene nedolžne otročiče, pomagati jim proti povelju, je prepovedano in nemogoče!«

»In s kletvinami si žalil Boga Janez! To je greh, ki zapira pot v hišo miru in sprave!«

v prilog svobodne luke, tako se zdi, da bo tudi Reka proglašena za svobodno luko in bodo Jugoslovanom ondi priznane vse trgovske pravice.

LDU. Lyon, 4. aprila. (Brezžično). Danes popoldne bo slovenski delegat kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dr. Žolger predložil splošne jugoslovanske zahteve glede Trsta, Reke in vzhodne jadranske obali. Preden bo mogoče skleniti mir, se mora rešiti jadranski problem, katerega razpravlja svet četvorice istočasno z vprašanjem Rena in odškodnine. Svet četvorice stoji na stališču, da je Reka italijansko mesto, obdano s slovenskim življenjem, ravnotako kakor je Gdansko nemško mesto s poljskim življenjem v bližnjem baltiškem zaledju. Svet četvorice se trudi, da sestavi načrt, po katerem bi se na isti način rešilo vprašanje luke na Baltiškem in na Jadranskem morju. Ne da bi se hotelo sedaj ocenjati, kakšen bo položaj prihodnji teden, je gotovo, da se pričenjajo stvari na severu razvijati Nemcem na korist, na jugu pa Jugoslovanom.

LDU. Lyon, 5. aprila. (Brezžično). Čim se bo objavilo, da je Reka bila prisojena Italijanom, lahko nastanejo novi zapletljaji, ker delajo Jugoslovani živahno propagando za to luko. Grožnje Italijanov, da zapuste mirovno konferenco, ni mogoče omalovaževati, zlasti ne zaradi tega, ker je prebivalstvo Reke večinoma italijansko. Vendar pa je treba Jugoslovanov pripoznati pravico do svobodnega prometa.

LDU. Amsterdam, 5. aprila. (DKU.) »Hollands Nieuwe Bureau« poroča: Italija je, kakor se zdi, pripravljena dopustiti, da se proglašajo Reka za prosto luko, da pa zahteva pripadnost tega mesta k Italiji.

Pariz, 6. aprila. (ČTU) V petek se je razširila vest v Parizu, da bo po poročilu angleškega delegata mirovna pogodba izgotovljena v sredo. To pa se zdi preveč optimistično. Obnašanje Italije v poslednjih dneh je tako, da je sodelovanje zelo otežkočeno. Orlando zahteva, da se ne sklene mir samo z Nemčijo, temveč splošen mir. Orlando je pripravljen vporabiti vsa sredstva, da doseže ugoditev italijanskih zahtev glede Reke.

Naša severna fronta. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 6. t. m. ob 11. uri dopoldne iz uradnega vira: Odsek Velikovec: 5. aprila ob 11. uri dopoldne so Nemci streljali na naše čete pri Črnem gradu. Popoldne je krožil nemški letalec pol ure nad našimi postojankami. — Odsek Radovljica: 4. aprila ob 3. uri popoldne so Nemci dvakrat napadli vzhodno od vasi Franci s pehotnim ognjem in ročnimi granatami. Vsled hrabrega nastopa naših čet so Nemci pobegnili.

„Oj nebeški vratar! Spominjaj se svoje mladosti in ne šteji mi tega v zlo! S tem sem se tolažil v bridkih urah strogega povelja. Nisem škodoval Bogu, zakaj bičal sem njegovega sovražnika. — Sveti oče, imej usmiljenje z menoj in odpri mi duri, da se vržem na kolena in prosim večnega sodnika odpuščanja za svoje pregrehe ter sedem za polno mizo, ki je pripravljena zame od začetka sveta, amen!«

„Zaprta so vrata nebeškega kraljestva Tebi kakor Tvojim tovarišem; zakaj prelivali ste kri svoje krvi in ste ljudstvo, za katero se bo vadljalo pred vstopom v raj miru in sprave! Kakor nebrot tvojih tovarišev, boš interniran tudi ti, dokler se ne prikaže svetla zvezda miru, katera Vas popelje pred večnega sodnika, ki vam odkaže svoj del kraljestva ali pa vas pridruži drugemu. — amen!«

Ko bi trenil sta stala pred Janezom znana nebeška stražarja ter ga spremila v nedogledno puščavo, polno slovenskih fantov, slovenske govorice.

Veseli je bil Janezov Janez, ko je prišel med svoje znance, a vendar ga je bolelo srce, da ni dosegel tega, kar se mu je na svetu dan za dnem obljubljalo.

„Da bi se že vsaj prikazala zvezda miru in nas rešila!« je vzdihnil Janez, odložil puško in sedel na star parobek, rekoč: „Vremena Kranjcem bodo se zjasnila . . .!“

Dnevne novice.

Mariborska krajevna organizacija JDS priredi v petek, 11. aprila 1919, ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma plenarno zborovanje vseh strankinih prištešev. Naš poslanec prof. Voglar poroča o politični situaciji. Kdor še slučajno ni vpisan kot član stranke, lahko to stori med zborovanjem.

Zvezni zlet „Slovenske Sokolske Zveze“ letos se vrši v Mariboru.

V ormoškem okraju priredijo krajevne organizacije JDS v velikem tečaju shode in sicer dne 14. aprila ob 6. zvečer v telovadnici ljudske šole ormoške, dne 15. aprila ob 6. uri zvečer v ljudski šoli v Središču središka, dne 16. aprila ob pol 7. uri zvečer v gostilni Rau sv. Bolfenska, dne 17. aprila ob 8. uri popoldne v gostilni g. Golenko sv. Miklavževska ter v pondeljek dne 21. aprila ob 3. uri popoldne v gostilni Kraj Ivanjovska krajevna organizacija. Poslanec državnega predstavnštva g. Franjo Voglar poročal bo o zunanji in notranji politiki, o ustavi, volilni in agrarni reformi, o valutnem vprašanju itd. Prihitite na te shode krajevnih organizacij vsi, katerim bi je srce za mlado in toli zaželjeno zedinjeno državo. Saj slišali boste o temeljih našega obstoja, o biti in nebiti.

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Maribor sklicuje v sredo 9. t. m. ob 7. uri v veliki dvorani Narodnega doma javen železničarski shod. Kot delegat osrednjega odbora pride tovariš Ivan Škerjanc, ki bo poročal o našem mezdnem gibanju. Slovenski železničarji udeležite se vsi tega shoda. Predsedstvo.

Italijanska misija je odšla iz Maribora. Včeraj se je odpeljala takozvana italijanska misija. Nočemo biti kritični, vendar moramo pa konstatirati, da ta misija ni bila drugega nego ekspozitura nemško-italijanske zveze. Dokaz temu je, da graško nemško časopisje — edino glasilo mariborskih Nemcev — dan na dan prinaša notice, članke o tej misiji ter jo brani in zagovarja, dočim za člane francoskih, angleških in ameriških misij nima dobre besede. Nam je to prav. Iz tega je pa razvidno, da Nemški Avstriji ni za resna vprašanja, kakor je prehrana lačne in sestradane Nemške Avstrije marveč pr edvsém za nacionalna vprašanja. Če bodo lačno in zbog tega razburjeno, boljševiško navdahnjeno maso zadovoljili s slavospevi na laško — nemško zvezo, je to njihova stvar. Nam ni škodovala ta misija. Če je pa Nemcem koristila, to bodo videli tedaj, ko jih bo bolela glava. Pri odhodu se ni zgodilo nič hudega. Mariborski Nemci so obema častnikoma poklonili šopek pomladanskih vijolic. Bojimo se le, da te vijolice niso pustile kaj semena, iz katerih morá poženejo — koprive.

Slovenske poštné pečate imamo že v Mariboru. Človeka kar razveseli, ko čita na pečatu „Maribor“, posebno če je ta pečat pritisnjen na pristen jugoslovanski „Aufgabeschein“, ki nam pove, kak „Gegenstand“ smo izročili naši pošti! No, pa nekoliko potrpeti že moramo, saj bo kmalu še le pol leta, kar smo zasedli Maribor. Naglica ni nikoli prida. In papir je drag, treba je torej porabiti stare tiskovine, da se prihrani denar za plače tistim uradnikom starega sistema, ki so bili stavljeni na razpolago, kakor n. pr. Pavliček v Rogatecu i. dr. Štedljivo gospodarstvo je poglobitna, narodna sramota le, postranska stvar! Quousque tandem?

Mariborski nemški železničarji. Uslužbenci južne železnice so dobili pred par dnevi od ravnateljstva podporo. In zdaj so si izmislili, da jim je dala to podpora bankerotna Nemška Avstrija. Norčujejo se, češ da Jugoslavija nima denarja, da bi mogla dostojno plačati svoje uslužbence. Mi pa

pravimo: Naša Jugoslavija, posebno naša Slovenija je aktivna. Nam ne bo treba delati dolgov. V kratkem času nam tudi ne bo treba živeti od tramvajskih papirjev, ki jih izdaja Avstro-ogrška banka ter nazivlje denar. Pa še eno morajo uvaževati mariborski nemški železničarji. Južna železnica ni podjetje Nemške Avstrije, in tudi ne nemško podjetje, marveč je večina kapitala francoska. In s takimi nastopi si nemški železničarji pač ne bodo pridobili lovorič.

Ponižno vprašanje. V Sloveniji imamo poverjenike deželni vlad. Nekateri teh poverjenikov so pa obenem tudi člani našega državnega zbora. Ali se to strinja. — Kmet s Pohorja.

To jim mora biti hudo namreč Wastianovi gospi in Scherbaumovi rodbini. »Šestdeset let sem že stara, a take pojedine in gostovanja še ni bilo v hiši kot je bila, ko se je poslavljala italijanska komisija od Maribora. Do treh zjutraj so se gostili...!« Tako je pripovedovala drugo jutro Scherbaumova kuharica. Je pa res velika ta nemško-italijanska ljubezen!

Prazni upi. Ko je v šoli na Pobrežju izročal odslovljeni nemški šolski voditelj svoje posle slovenskemu voditelju, je pri tem naglašal, naj njegov slovenski naslednik dobro pazi na stvari, ki mu jih je izročil, češ vsaj bodo Nemci kmalu zopet zavzeli svoja mesta. Ti upi bodo šli po vodi. Merodajni oblasti pa priporočamo, da dovoli temu gospodu prosto vožnjo do mej blažene Nemške Avstrije.

Zaplenjena mast. Kakor smo poročali, so v Mariboru zaplenili dva vagona masti. Ljudje so godrnjali, ker ta mast ni prišla v promet. Kakor smo pa izvedeli, se je našim merodajnim krogom posrečilo, da je ta mast ostala v Mariboru in se bo razprodala med ljudstvo. Z veseljem to pozdravljamo. In z zadoščenjem moramo priznati, da sta gospoda okrajni glavar dr. Lajnič in komisar dr. Pfeifer vedno in povsod skrbna, da se zadovolji mariborskemu prebivalstvu.

Boljševiško navdahnjeni Nemci. Boljševizem je zašel tudi v možgane naših mariborskih Nemcev. Nekateri so direktno zboleli na boljševiškem paralizmu. In kar mislijo sami, to mislijo tudi o drugih. Seveda ne morejo tega svojega mišljenja v Mariboru pokazati dejansko. Vsled tega pošiljajo izlive svojih boljševiških duš v graške liste. V tem svojem paralizmu so napadli tudi našega generala Maistra. Dolže ga, da je ukazal svojim vojakom, da bo dal zažgati Maribor — »Grazer Tagblatt!« — če bi prišel pod Nemško Avstrijo. Ne bomo se prerekali zaradi tega lopovskega napada. Povemo pa, da Maribora ne bo treba zažgati, ker je in ostane slovenski. Če se pa Nemci boje slovenskega Maribora, svobodna jim pot. Jugoslavija ima še toliko vagonov in lokomotiv za one Mariborčane, ki žele iti v Nemško Avstrijo.

Zopet imamo plin. Težka, zelo težka je preskrba s premogom, ne toliko s premogom za kurjavo — vsaj imamo premogokopov dovolj v Jugoslaviji — marveč preskrba s premogom, ki ga rabimo v tehnične svrhe. In to je tudi naša plinarna. Mi dobivamo ta premog iz Češko-slovaške. Nevaren je samo prevoz skozi Nemško Avstrijo. In vendar se je posrečilo komisarju dr. Pfeiferju, da smo dobili v Mariboru zopet premog, iz katerega se proizvaja plin. Kakšnega pomena je plin za mesto kakor je Maribor, nam ni treba naglašati, vsaj to vsakdo vidi in ve. Od dobre razsvetljave je odvisna tudi osebna varnost Mariborčanov.

V Maribor je dospel Zlatko Baloković. V sredo, dne 9. t. m., priredi v Götzovi dvorani velik sinfonični koncert ob sodelovanju naše vojaške godbe. Strokovnjaki, ki so slišali igrati največje umetnike na goslih, kakor Kubelika, Hubermanna in Burmestra, pravijo,

da jih Baloković ne samo dosega, temveč tudi nadkriljuje. Vsekako je Baloković mojster, na katerega sme biti ponosna vsa Jugoslavija. Kritike, ki so jih prinašali svetovni listi: ruski, francoski, angleški ter drugi, so naravnost sijajne. Za Slovence v Mariboru je njegov koncert umetniški užitek prve vrste; zatorej smemo pričakovati, da bo koncertna dvorana razprodana.

Prvi koncert prof. Druzovičeve zasebne pevske šole za otroke se je vršil preteklo nedeljo popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Mariborsko slovensko občinstvo je vedelo, da ima iz šole prof. Druzoviča pričakovati le kaj dobrega in je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Močno ploskanje je pričalo o uspehih, ki jih je dosegel gospod prof. Druzovič pri svojem poučevanju. V prvi točki sta nastopila prof. Druzovič in učenec II. gimnazijskega razreda Aleksander vitez Žolger. Igrala sta Schubertovo koračnico z veliko preciznostjo in sigurnostjo. Pri malem 11letnem igralcu smo občudovali pri teh letih nenavadno spretnost, pravilno lego rok. Adamičeve otroške pesmi iz ust istega mladega umetnika so vzbujale spričo njegovega zvonkega glasu in pointujočega prednašanja naravnost občudovanje. Občinstvo je zahtevalo, da je dodal 5. točko. Jako lepe uspehe nam je nudil tudi otroški zbor, ki je najbolje interpretiral nekatere narodne pesmi. V četrti točki so nastopili 4 mladi umetniki na goslih. Igrali so tako, kakor bi ne pričakovali od tako nežnih rok. Posebno se je odlikoval mali Beran, sin našega znanega komponista prof. Berana; čigar izredne kompozicije bomo imeli priliko slišati pri simfoničnem koncertu danes v Götzovi dvorani. Mladi Beran je pokazal pri svojem igranju nenavadno vajo. Roke so se pravilno gibale in so pričale, koliko truda ima že mladi fantek za seboj, dasi mu je šele 10 let. Gospa prof. Druzovičeva, ki je pea nekaj otroških pesmi, je znana v Mariboru kot najboljša pevka. Izvršila je svojo ulogo na umetniški način, kakor smo to od nje pričakovali. Nenavadno je ugajala „Uspavanka“. Med mladimi goslicami je posebno ugajala tudi 7letna hčerka prof. Druzoviča, ki se je vedla na odru kakor rojena mlada umetnica. V zadnji točki so nastopili 4 mali goslici, ki so jih podpirali trije umetniki, prof. Beran, Serajnik in prof. Druzovič sam. Bilo je prav ljubko in reči moramo, da smo g. prof. Druzoviču hvaležni, da nam je pokazal, kaj zmore njegova šola. Že prej smo vedeli, da je to, kar nam on podaja, dobro, zdaj je imelo priliko o tem se prepričati, tudi obširno občinstvo. Nedvomno se bo število njegovih učencev v kratkem pomnožilo.

Važno za telefonske deležnike. Ob priliki izide imenik telefonskih deležnikov mariborske centrale. Vsak deležnik naj javi tekom jednega tedna besedilo njegove postaje (ime, stan, naslov itd.) vodstvu tukajš. telefonskega oddela in sicer v jeziku, v kojem se naj isto natisne.

Prehrana. Ministrski podpredsednik in minister za prehrano dr. Korošec je sklical delegate vseh pokrajinskih vlad na posvet radi prehrane.

Zasebni pouk v francoščini je zaradi pomanjkanja svetlobe samo za začetnike in sicer trikrat na teden v pondeljek, sredo in petek od 7.—8. ure zvečer v gimnaziji, v prtiličju soba št. 33. Ker je teorija zelo važna, se začetniki posebno prve dni opozarjajo za obisk.

V soboto večer se vrši v „Narodnem domu“ javno predavanje „Jugoslovanska žena — svobodna državljanka“.

Danes in vsak večer koncert v hotelu „UNION“!

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Od srede 9. do 11. aprila 1919

MALO ZLO

Amerikanska drama v 1 dejanju

GOSKE

Veseloigra v 2 dejanjih

ASTA NIELSEN!

ASTA NIELSEN!

Smrt v Sevilli

Drama v 4 dejanjih.

V glavni ulogi **Asta Nielsen**.

Predstave se vrše vsaki dan ob 6. in 8. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/3., 4., 6. in 8. uri zvečer

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!**Prva jugoslovanska mizarnica v Mariboru**

Tegetthoffov trg št. 3

Priporoča vsem svojo točno in dobro izdelano pohištvo, zgradje parketnih tla kakor tudi bilardnih miz. S poštovanjem

Rudolf Novak, mizar.

Knjigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih razglednic, raznega papirja in sploh vseh pisalnih in šolskih potrebščin.

V zalogi razne šolske ter leposlovne knjige, tudi v hrv. jeziku.

Prevzame naročila na štampilje.

Še v zalogi se nahajajo drobni igrače in igrače se razprodajo.

Lastna knjigoveznica.

Svoji k svojim!**Juraj Gredlič, brivec**
v Tegetthoffovi cesti 22 se priporoča jugoslovanskemu občinstvu.**Raznašalci časopisov**

se sprejmejo v upravništvu „Mariborskega delavca“.

Semena

vrtinarskega, cvetličnega, gozdnega in vsako vrsto deteljnega, priporoča trgovina z semeni

M. Berdajs, Maribor ob Dr.
Solijin trg**Čevlji po K 21.50 do K 40.50**

z usnatimi in lesenimi podplati se dobe, dokler je še kaj zaloge, v skladišču tovarne 6-5

P Eter K O zina & Ko., Ljubljana in sicer:

otroški, št. 25 do 28 po K 21.50, dekliški, št. 29 do 35 po K 27.—, ženski, „ 36 „ 42 „ K 36.—, moški, „ 40 „ 46 „ K 40.50.

Prekupci dobe popust. — Priporoča se osebni nakup.

V sredo, 9. aprila 1919 ob 8. uri zvečer v Mariboru v veliki Götzovi dvorani

Sinfonični koncert
virtuoza na gosli Zlatko Balokovića

s sodelovanjem vojaške godbe za Sp. Štajer pod vodstvom kapelnika Herzog-a.

S P O R E D :

1. Em. Beran: Dve legendi (F-dur—As-dur)

2. Cam. Saint-Saëns, III. koncert. (H-moll) op. 61.

Gosli: Zlatko Baloković.

3. Ant. Dvořák: Ouvertura k operi »Kmet na vihanec«.

4. a) Otokar Sevcik: Břetislav, op. 10

b) Krezma Josefović: Iz hrvatskog primorja

c) Pablo de Sarasate: Ciganski napjevi, op. 20

Gosli: Zlatko Baloković.

O D M O R.

5. Henr. Wieniawski: Fantazija (Faust), op. 20

Gosli: Zlatko Baloković.

6. Karol Goldmark: Sakuntala. Ouvertura. Op. 13.

Vstopnina: 1.—5. vrsta 15 K, 6.—10. vrsta 12 K, 11.—15. vrsta 10 K, 16.—20. vrsta 8 K. Sedeži na galeriji 5 K, stojišča 3 K.**Predprodaja:** 7. in 8. aprila od 10. do 12. ure popoldne in od 1. do 3. ure popoldne v koncertni dvorani pivovarne Götz. — Otvoritev blagajne 9. aprila ob 6. uri zvečer.